

Perämeren Jähti

Meri-Lapin Työhönvalmennus-säätiön ja Rovaniemen Monitoimikeskuksen yhteistyönä valmistuu vuonna 2006 uusvanha Perämeren ”Jähti”, joka rakennetaan 1850-luvun mukaiseksi. Alus tulee toimimaan tilausmatkailu- ja koulutuskäytössä sekä toimii osana vanhan ”Jähti”-perinteen elvyttämistä.

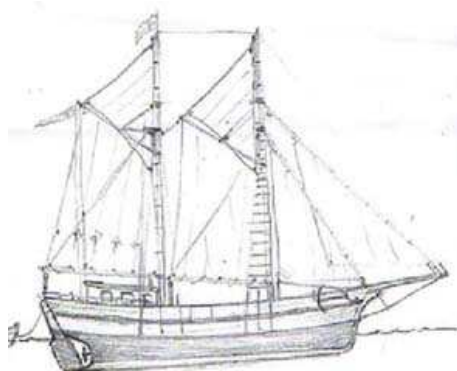
Uusi Jähti rakennetaan tarkasti vanhan ja perimätiedon mukaisesti. Jähti on olemassa enää vain pienoismalleina Kuivaniemen kirkon katossa sekä Iin kotiseutumuseossa.

Jähti tarjoaa hankkeessa mukana olijoille mahdollisuuden työn kautta kehittää itselleen uusia kädentaitoja ja sitä kautta mahdollistaa uusia ammatteja mm. Venepuuseppä, metallialanosaaja, LVIS-asentajia, koneenasennustyö, purjeenompelu ja suunnittelu, lasikuitutyöt.

Tietoja Jähdistä

- Pituus 22 m
- Leveys 4,95 m
- Syväys 1,5 m
- Uppouma 30 t
- Kone n.250 hv
- Matkanopeus n. 10 solmua (max 15 solmua)
- Purjeala 150 m²
- Makuutilat 15 henkilölle (12 asiakkaalle ja 3 miehistölle)

Lisätietoja:

Jähti Sponsorit:

FinnForest, Karihaaran Saha
Kemin Kaupunki
Würth, KEMI
Rakentajain Konevuokraamo
Oulun Pultti
Kemin Shipping
Kemin Satama

Rovaniemen Monitoimikeskus-säätiö:

PL 110
Rakkatie 2
96101 Rovaniemi
Puh. 020 7460 600

LIITE 1

HISTORIA

Perämeren rannikolla syntyi 1800- luvulla voimakas puisten maalaispurjealusten, JÄHTIEN rakentamisen, purjehtimisen ja kaupankäynnin perinne, koska kauppaporvarit joutuivat luopumaan oikeudesta käydä kauppaa talollisten eduksi. Vuosien kuluessa purjehdus- ym. perinne on kuitenkin hiipunut alusten vanhetessa ja poistuessa käytöstä. Lisäksi rautatien ja tiestön kehittyminen edesauttanut Jähti- liikkeen loppumista. Samoin on vuosien mittaan loppunut rakennustaito.

Jähti- aluksia on ollut pelkästään esim. Simossa 43 kpl 1900-luvun molemmin puolin.

TYÖLLISTÄMINEN

Aluksen rakentaminen antaa mahdollisuuden työllistää itsensä erilaisissa puisten alusten huoltoon, kunnostukseen, varustamiseen ja ylläpitoon liittyvissä ammateissa. Kouluttajana tulee toimimaan alan vanhempi ammattiveneveistäjä, Leo Tervonen sekä suunnittelija Eivind Still apunaan jotka haluavat siirtää kokemusta ja taitoa nuoremmalle sukupolvelle.

Rakennustyön aikana työllistetään 30 koulutukseen valittavaa ja sen suorittavaa henkilöä. Hankkeen jälkeen voidaan eri toimintoihin lisäksi työllistää 10-15 henkilöä, joista saa 6-10 matalan tuottavuuden työpaikan ja 5 määräaikaisen, kausiluonteisen työpaikan.

TOIMINTA-AJATUS

Kulttuuriperinteen ja merimiestaitojen säilyttäminen, kiinnostavan ja elämyskokemuksellisen ympäristön luominen matkailun kehittämisen sekä pitkäaikaistyöttömien työllistäminen.

Aluksen rakentamisessa syntyy uusia paikallisia ja myös alueellisia työllistämisen – ja työllistymismahdollisuuksia/ -prosesseja sekä hankkeen aikana kokeiltuja toimintamalleja.

HYÖDYNSAAJAT

- **Henkilöt:** Kemin ja Rovaniemen alueen työttömien henkilöiden työllistäminen. Jähti mahdollistaa myös pienyritystoiminnan syntymisen matkailun myötä.

- **Yrittäjät:** Matkailun lisääntymisen kautta vaikutukset heijastuvat positiivisena jo alueella toimiviin yrittäjiin
- **Hallinnot:** Kemin ja Rovaniemen työvoimatoimistot koulutuksen ja työllistämisen kautta
- **Kulttuuri:** Aluksen uusvanha rakentaminen säilyttää perinnettä ja siirtää perinteistä ammattitaitoa uudelle sukupolvelle.

TOIMINTA

Jähti-aluksen ja sen toiminnasta on tarkoitus perustaa sosiaalinen yritys. Sosiaalinen yritys on liikeyritys, joka tuottaa markkinoille tavaroita ja palveluita. Sosiaalinen yritys työllistää koko työntekijämäärästään 30 % vajaakuntoisia tai yhteenlaskettuna vajaakuntoisia ja pitkäaikaistyöttömiä.

Jähti-yrityksen liikeideana on tarjota yksilöllisiä palvelupaketteja mahdollisimman korkeatasoisella toteuttamistavalla hienossa ympäristössä.

Projekti toteutetaan 2,5 vuotuisena työllistämis- ja koulutushankkeena TE- keskuksen projektituella. Meri-Lapin Työhönvalmennus-säätiö ja Rovaniemen monitoimiskeskus- säätiö hankkivat laivan rakentamiseen tarvittavat materiaalit omalla kustannuksellaan.

AIKATAULUTUS JA TYÖJÄRJESTYS

1.9 2004(aloitus)-30.09 2004: Suunnittelu, hankinnat, tilat, osallistujien valinta 1. koulutukseen

4.10 2004-30.4 2005 (7 kk, 15 osallistujaa): Puurakentaminen, lasikuitutyöt, maalaus, kone-ja laiteasennus, moottorin marinointi ja asennus, purjeet ja köysistö, sisustusompelu

1.5 2005-30.11 2005 (7 kk, 15 osallistujaa): Jähdin rakennustyöt ja rakenteisiin tulevien LVIS asennusten suorittaminen. Jähdin lopullinen sisustus ja asennustyöt, dokumentointiaineiston keräys ja loppudokumentit.

TYÖSSÄOPPIMINEN

Työllistymisjakso jonka pituus vaihtelee 6-12 kuukautta koulutusjakson päätyttyä.

KUVA 1. Kaiston Jähti, kuva Kalevassa

KUVA 2. Kuljetus käyttö; perävene, halkoja

KUVA 3. Köysiploki

KUVA 4. Alkuperäisiä plokeja

KUVA 5.

KUVA 6.

KUVA 7. Rakenne

